

PAPER DETAILS

TITLE: Verbascum L. (Sigirkuyruğu) Cinsinde Eksik Olan Bilimsel Türkçe Adlar İçin Ad Önerisi

AUTHORS: Ogün DEMİR, Burçin ÇİNGAY, Evren CABI

PAGES: 38-42

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1453515>

Verbascum L. (Sığırkuyruğu) Cinsinde Eksik Olan Bilimsel Türkçe Adlar İçin Ad Önerisi

Ogün Demir¹, Burçin Çingay², Evren Cabi³

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji Bölümü, Tekirdağ, Türkiye

²Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, Bilim Bölümü, İstanbul, Türkiye

³Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tekirdağ, Türkiye

*Sorumlu yazar / Correspondence: ogundemir8@gmail.com

Geliş/Received: 17.12.2020 • Kabul/Accepted: 19.07.2021 • Yayın/Published Online: 31.08.2021

Öz: 2012 yılında yayınlanan “Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)” kitabında, ülkemizde yetişen *Verbascum* L. (Sığırkuyruğu) cinsinin üyelerinin büyük bir çoğunluğuna eşsiz Türkçe adlar verilmiştir. 2012 yılından sonra yayınlanan yeni tür kayıtlarının isimlerinin derlendiği “Bizim Bitkiler” websitesi incelendiğinde, yeni yayınlanan *Verbascum* L. taksonlarına ait bitkilerin bir kısmına da eşsiz bir Türkçe isim verildiği tespit edilmiştir. Bu iki kaynak incelendiğinde hâlâ bazı *Verbascum* taksonlarına Türkçe isim verilmediği görülmektedir. Bu çalışmada, Türkçe Bitki Adları Yönergesi kuralları esas alınarak, bilimsel Türkçe adı olmayan 39 *Verbascum* taksonu için (tür ve tür altı takson sayısı 37, melez takson sayısı 2) Türkçe ad önerisi getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: *Verbascum*, Sığırkuyruğu, Bilimsel Türkçe Ad

The Scientific Turkish Name Proposals for the *Verbascum* Taxa in Turkey

Abstract: Unique Turkish names have been given to majority of members of the genus *Verbascum* L. (Mullein) growing in Turkey in the “Checklist of Turkish Flora (Vascular Plants)” in 2012. When we examined “Bizim Bitkiler” website which includes new species records published after 2012, we determined also that some of newly published *Verbascum* taxa have unique Turkish names and some do not. So in this study, Scientific Turkish Names were proposed for 39 *Verbascum* taxa based on the rules of the “Turkish Plant Names Directive”.

Key words: *Verbascum*, Mullein, Scientific Turkish Name

GİRİŞ

Dünya üzerinde yaşayan canlılar hangi devirde olursa olsun insanların yaşadığı her coğrafyada ve her zaman diliminde bulundukları toplumun dilinde anlam kazanmış ifadelerle adlandırılmıştır. Toplumsal nitelikteki adlandırma çalışmalarından başka ortak bilimsel alanda dil birliği oluşturmak için canlıların Latince adlandırılmasına yönelik uygulamalar benimsenmiştir. Adlandırmanın amacı, canlı gruplarına basit ve eşsiz anlamlı bilimsel isimler vermek ve bu amaca uygun kurallar oluşturmaktır. Verilen bilimsel adların tek anlamlı olması doğal bir koşuldur. Böyle olmadığı zamanlarda anlaşmazlıklara ve yanlış yorumlamalara yol açılabilir.

Yaşamın vazgeçilmez bir parçası olan bitkiler aleminde bir yandan toplumların kendi kültürlerine göre oluşturdukları ve yaşattıkları adlar benimsenirken diğer yandan da bilimsel çalışmaların neticesi sonucunda Latince adların kullanılması da sürdürülmüştür. Yeryüzünde yetiştiği bilinen, kabul edilmiş yaklaşık 400913 bitki çeşidi bulunmaktadır (POWO, 2020). Dünya üzerinde birçok ülke kendi bitki çeşitliliğini tespit etmiş ve Florasını yazmıştır. Türkiye’nin bitki varlığı ile ilgili hazırlanmış olan “Flora of Turkey and The East Aegean Islands” (Davis, 1965-1985; Davis, Mill vd., 1988; Güner, Özhatay vd., 2000) adlı eser 11 ciltten oluşmaktadır. Bu eserde yaklaşık 13500 takson bulunmakta ve tüm taksonlar Latince adı ile yer almaktadır. Bitki adları bir milletin hayal gücünü, doğaya bakışını ve hayatı algılamaya biçimini ortaya koyan dil zenginlikleridir (Özkan, 2012). Bir dilin adeta dilin gizli hazineleri olan bitki adlarının Türkçe’de de önemli bir yeri vardır. Türkçe bitki adları ile ilgili çalışmalar incelendiğinde ülkemizde 3500 bitki çeşidinin Türkçe adı ile bilindiği anlaşılr (Güner, Aslan vd., 2012). Çoğunlukla bitkilere verilmiş olan bu adlar yöreden yöreye değişiklik gösterirken bazı yörelerde aynı adla bilinen farklı çeşitlerde mevcuttur. Bu durum bitki konusunda çalışan farklı disiplinlerdeki kişilerin iletişimi açısından sorunlar doğurmaktadır. Türkiye’nin bulunduğu toplumsal değerler göz önüne alındığında bitkiler ile etkileşim içinde bulunan büyük bir kitlenin varlığı

gözlemlenir. Bu sebeple aynı bitkinin ülkenin her tarafında aynı adla bilinmesinin gerekliliği daha net bir şekilde ortaya çıkar. 33 cilt olması planlanan ve 2018 yılında ikinci cildi yayınlanan “Resimli Türkiye Florası”nın botanik bilimindeki yeni gelişmeler doğrultusunda Türkçe olarak yazımına devam edilmektedir (Güner, 2014; Güner, Kandemir vd., 2018). Eserin en önemli özelliği bitki sistematigi konusunda uzman olan araştırmacıların yanı sıra Türkiye’de bitkiler ile ilgilenen her kesime hitap edebilmesidir. Bir ülkenin bitkileri ile botanikçi olmasa da doğrudan veya dolaylı şekilde ilgilenen çok sayıda kişi ve kuruluş bulunmaktadır. Her ülkenin sahip olduğu doğal bitkisel kaynaklar o ülkenin ekonomik refahını sürdürülebilir şekilde kullanılması için oldukça önemlidir. Günümüzde bitkisel kaynakların kullanımına yönelik ilgi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de giderek artmaktadır. Bu durum ülke içerisinde botanikçi olsun ya da olmasın bitkiler ile ilgilenen insanlar arasında ortak dil kullanımını zorunlu hale getirmiştir. 2012 yılında Güner, Aslan vd. (2012) tarafından yayınlanan Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler) adlı eserde Türkiye’de yayılış gösteren tüm taksonlar için eşsiz birer Türkçe ad önerilmiştir (Güner vd., 2012). Bu sayede Resimli Türkiye Florası’nın Türk halkı tarafından beklenen etkinin oluşmasında ortak dil kullanımının yani aynı bitki çeşidinin aynı Türkçe adla bilinmesinin önemli bir payı bulunmaktadır.

Ülkemizde doğal yayılış gösteren *Verbascum* cinsi, Türkiye’de 256 tür (416 takson) ve 108 melez ile temsil edilmektedir. Mevcut *Verbascum* taksonlarının 194’ü (melezler ile birlikte 198) endemiktir (Aytaç ve Duman, 2012; Bani, Adıgüzel vd., 2010; Çeçen, Karavelioğulları vd., 2015; Çıngay ve Karavelioğulları, 2016; Çıngay, Demir vd., 2018; Dane ve Yılmaz, 2005; 2009; Duman vd., 2017; 2020; 2021; Ekim, 2000; Fırat, 2015; 2017a; 2017b; Huber-Morath, 1978; Karavelioğulları vd., 2004; Karavelioğulları vd., 2006; Karavelioğulları, 2008; 2009; 2015; 2016; Karavelioğulları ve Aytaç, 2008; Karavelioğulları vd., 2008; Karavelioğulları vd., 2009; Karavelioğulları vd., 2011; Karavelioğulları, 2012b; Karavelioğulları, Vural vd., 2014; Karavelioğulları, Yüce vd., 2014; Kaynak vd., 2006; Özhatay ve Kültür, 2006; Parolly ve Tan, 2007; Parolly ve Eren, 2008; Sutorý 2001; 2004; Ulukuş, Tugay vd., 2020; Yılmaz ve Dane, 2008; 2012). Yapılan araştırmalar sonucunda Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler) kitabında 374 takson için bilimsel Türkçe ad verildiği tespit edilmiştir (Karavelioğulları, 2012a).

MATERYAL ve YÖNTEM

Türkiye Bitkileri Listesi kitabında ve Bizim Bitkiler websitesinde yer alan *Verbascum* taksonları için belirlenen hem Latince hem de bilimsel Türkçe adların dökümü alınmıştır (Karavelioğulları, 2012a; 2012b). Alınan döküm sonucunda 39 takson için bilimsel Türkçe ad belirlenmediği tespit edilmiştir. Bu taksonlara yeni önerilecek olan adlarda Türkçe Bilimsel Bitki Adları Yönergesinde yer alan aşağıdaki kurallara uyulmuştur (Menemen vd., 2016).

Kısım 1

İ5) Her taksonomik gurubun geçerli sadece bir bilimsel Türkçe adı olur.

İ6) Taksonomik grupların isimleri, kökenine bakılmaksızın Türkçe olarak düzenlenir.

Kısım 2

K1) Cins ve altı kategorilerin, Türkçe bitki adları en çok iki kelimedenden olur. Birleşik kelimeler tek kelime olarak kabul edilir. Örneğin: sığırkuyruğu, kısasaplı, morgeven, ökseotu gibi. İki kelime arasına “tire (-)” konularak Türkçe kelime birleştirilmesi yapılamaz. Türkçe bilimsel bitki adları “cins isim” gibi (özel isim değil) muamele edilir.

K2) Bir adın geçerli olabilmesi için, bu yönergede bulunan kurallara uygun olmalı ve gerçek bir yayında yer almalıdır. Gerçek yayın, basılı veya elektronik olarak ISBN (Uluslararası Standart Kitap Numarası) veya ISSN (Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası) ile yayınlanmış eserlerdir.

K5) Bir Türkçe ad, ilgili takson için, yazar tarafından oluşturulan (ilk defa kullanılan) yeni bir ad ise, bu durum “yeni ad” olarak belirtilir.

K10) Tür altı taksonların adları tür gibi değerlendirilerek elde edilir. Örnek. Katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus*) ve Deniz ardıcı (*Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa*).

K12) Her seviyedeki melezin adı tür gibi değerlendirilerek elde edilir.

K13) Bitkinin geçerli Türkçe ismi taksonomik durum değişikliklerinden etkilenmez.

Kısım 3

Ö1) Türkçe bitki adları, Türkçenin yapısına uygun olarak kısa, akışkan, söylemesi ve çeşitli cümle yapılarında kullanılması kolay olmalıdır.

Ö2) Yeni verilen bir ismin etimolojisi belirtilmelidir.

SONUÇLAR

Çalışma sonucunda 12 tür, 25 tür altı kategori ve 2 meleze isim verilmediği tespit edilmiştir. Bilimsel Türkçe adlarının eksik olduğu tespit edilen bu taksonlar için bilimsel Türkçe ad önerileri Tablo 1’de verilmiştir. Yeni tür makaleleri incelendiğinde Karavelioğulları, Vural vd. (2014) *Verbascum aydogdui* Karavel., Vural, B. Şahin & Aslan taksonu için Gölyazı sığırkuyruğu ismini, Ulukuş vd. (2020) *V. seydisehirense* Tugay & Ulukuş taksonu için ise Seydisehir sığırkuyruğu ismini önermişlerdir. Türkçe Bilimsel Bitki Adları Yönergesinde Kısım 2, K5 maddesinde yer

alan kurala göre *V. aydogdui* taksonunun bilimsel Türkçe adı Gölyazı sığırkuyruğu, *V. seydishirensense* taksonunun ise bilimsel Türkçe adı Seydişehir sığırkuyruğu olarak kabul edilmelidir.

Tablo 1. Taksonlar ve önerilen Türkçe adlar

Takson	Bilimsel Türkçe Adı
<i>Verbascum apiculatum</i> Hub.-Mor. var. <i>tigridaeum</i> Hub.-Mor.	tepelisığırkuyruğu
<i>V. armenum</i> Boiss. & Kotschy ex Boiss. var. <i>occidentale</i> Hub.-Mor.	şarkdeligezer
<i>V. armenum</i> Boiss. & Kotschy ex Boiss. var. <i>tempkyanum</i> (Freyn & Sint.) Murb.	gümüşdeligezer
<i>V. charputense</i> Murb. var. <i>adenophorum</i> Hub.-Mor.	salgılısığırkuyruğu
<i>V. cheiranthifolium</i> Boiss. var. <i>asperulum</i> (Boiss.) Murb.	yumbozkulak
<i>V. cheiranthifolium</i> Boiss. var. <i>cataonicum</i> (Hand.-Mazz.) Murb.	kahramanbozkulak
<i>V. cheiranthifolium</i> Boiss. var. <i>helderichii</i> Boiss.	beybozkulak
<i>V. cheiranthifolium</i> Boiss. var. <i>obtusiusculum</i> Hub.-Mor.	karamanbozkulağı
<i>V. cheiranthifolium</i> Boiss. var. <i>pisidicum</i> (Boiss. & Heldr.) Murb.	burdurbozkulağı
<i>V. cheiranthifolium</i> Boiss. var. <i>transcaspicum</i> Murb.	ağrıbozkulağı
<i>V. duzgunabadagensis</i> Karavel. & E.Yüce	dağısığırkuyruğu
<i>V. ebubekirceylani</i> Karavel.	ceylansığırkuyruğu
<i>V. ekicii</i> H. Duman & Uzunh.	ekicisığırkuyruğu
<i>V. gimgimense</i> Fırat	vartosığırkuyruğu
<i>V. golawanense</i> Fırat	vansığırkuyruğu
<i>V. ibrahim-belenlii</i> Karavel.	ersığırkuyruğu
<i>V. kurdistanicum</i> Fırat	berçelansığırkuyruğu
<i>V. lydium</i> Boiss. var. <i>heterandrum</i> Murb.	egeakgömleği
<i>V. mecit-vuralii</i> Karavel.	babasığırkuyruğu
<i>V. misirdalianum</i> Karavel., Çeçen & Ünal	mısırdalısığırkuyruğu
<i>V. mughlaeum</i> H.Duman, Uzunh. & Kit Tan	güneysığırkuyruğu
<i>V. nihatgoekyigitii</i> Karavel. & Çingay	gökyiğitsığırkuyruğu
<i>V. nudatum</i> Murb. var. <i>spathulatum</i> Hub.-Mor.	aşşığırkuyruğu
<i>V. oreophilum</i> K.Koch var. <i>joannis</i> (Bordz.) Hub.-Mor.	akdağcısığırkuyruğu
<i>V. sinuatum</i> L. subsp. <i>sinuatum</i> L. var. <i>adenosepalum</i> Murb.	tüylübalıkotu
<i>V. spectabile</i> M.Bieb var. <i>isandrum</i> Hub.-Mor.	baklabostan
<i>V. spectabile</i> M.Bieb var. <i>spectabile</i> M.Bieb.	hoşsığırkuyruğu
<i>V. stachydifolium</i> Boiss. & Heldr. var. <i>adpersum</i> (Freyn & Sint.) Murb.	sapacasığırkuyruğu
<i>V. suworowianum</i> (K.Koch) Kuntze. var. <i>papillosum</i> (Murb.) Hub.-Mor.	sivilcelisığırkuyruğu
<i>V. szovitsianum</i> Boiss. var. <i>adenothyrsus</i> Murb.	sarayşığırkuyruğu
<i>V. trapifolium</i> (Stapf) Hub.-Mor. var. <i>flabellifolium</i> (Hub.-Mor.) Karavel. & Aytaç	saldasığırkuyruğu
<i>V. varians</i> Freyn & Sint. var. <i>flexuosum</i> (Wulf) Murb.	kıvrıksığırkuyruğu
<i>V. varians</i> Freyn & Sint. var. <i>leptosepalum</i> Murb.	boşsığırkuyruğu
<i>V. varians</i> Freyn & Sint. var. <i>stepporum</i> Hub.-Mor.	darendesığırkuyruğu
<i>V. varians</i> Freyn & Sint. var. <i>trapezunticum</i> Murb.	trabzonşığırkuyruğu
<i>V. vulcanicum</i> Boiss. & Heldr. var. <i>viridans</i> Hub.-Mor.	yaşyalan
<i>V. x aytachii</i> H. Duman & Uzunh.	aytaçşığırkuyruğu
<i>V. x ersin-yucelii</i> Karavel.	yücelsığırkuyruğu

KAYNAK LİSTESİ

- Aytaç, Z. ve Duman, H. (2012). *Verbascum hasbenlii* (Scrophulariaceae), a new species from Turkey. *Turk J Bot* 36(4): 322-327.
- Bani, B., Adıgüzel, N. ve Karavelioğulları, F.A. (2010). *Verbascum turcicum* (Scrophulariaceae), a new species from Turkey. *Ann Bot Fenn* 47 (6): 489-492.
- Çeçen, Ö., Karavelioğulları, F.A. ve Ünal, A. (2015). *Verbascum misirdalianum* (Scrophulariaceae), a new species from central Anatolia, Turkey. *Phytotaxa* 217(1): 96-99.
- Çingay, B. ve Karavelioğulları, F.A. (2016). A new species of *Verbascum*, *V. nihatgoekyigitii* (Scrophulariaceae), from southeastern Anatolia, Turkey. *Phytotaxa* 269(4): 287-293.
- Çingay, B., Demir, O. ve Cabi, E. (2018). *Verbascum faik-karaveliogullarii* (Scrophulariaceae), a new species from southeastern Anatolia, Turkey. *Phytotaxa* 372(4): 263-272.
- Dane, F., Yılmaz, G. (2005). New records for the flora of European Turkey: *Verbascum roripifolium* and *V. ovalifolium* subsp. *thracicum* (Scrophulariaceae). *Botanica Chronica* 18: 11-16.
- Dane, F. ve Yılmaz, G. (2009). A new natural hybrid of *Verbascum* (Scrophulariaceae) from European Turkey. *Phytologia Balcanica* 15(2): 159-162.
- Davis, P.H. (ed.) (1965-1985). *Flora of Turkey and the East Aegean Islands* 1-9. Edinburgh Univ. Press, Edinburgh.
- Davis, P.H., Mill, R.R. ve Tan, K. (edlr.). (1988). *Flora of Turkey and the East Aegean Islands* 10. Edinburgh Univ. Press, Edinburgh.
- Duman, H., Uzunhisarcıklı, M.E. ve Tan, K. (2017). *Verbascum mughlaeum* (Scrophulariaceae), a new species from SW Anatolia, Turkey. *Phytotaxa* 291(3): 231-236.
- Duman, H., Uzunhisarcıklı, M.E. ve Özbek F. (2020). A new species of *Verbascum* (Scrophulariaceae) from western Turkey. *Botany Letters* 167 (4): 409-416.
- Duman, H., Uzunhisarcıklı, M.E. ve Özbek F. (2021). A new natural hybrid of *Verbascum* L. (Scrophulariaceae) from Turkey. *GU J Sci* 34.
- Ekim, T. (2000). *Verbascum* L. Şu eserde: Güner, A., Özhatay, N., Ekim, T. ve Başer, K.H.C. (edlr.). *Flora of Turkey and the East Aegean Islands* 11: 193. Edinburgh Univ. Press, Edinburgh.
- Fırat, M. (2015). *Verbascum kurdistanicum* (Scrophulariaceae), a new species from Hakkâri, Turkey. *PhytoKeys* 52: 89-94.
- Fırat, M. (2017a). *Verbascum gimjimense* (Scrophulariaceae), a new species from Muş province (Turkey). *Phytotaxa* 291(3): 209-216.
- Fırat, M. (2017b). *Verbascum golawanense* (Scrophulariaceae), a new species from Van, Turkey. *Phytotaxa* 305(1): 21-28.
- Güner, A., Özhatay, N., Ekim, T. ve Başer, K.H.C. (edlr.). (2000). *Flora of Turkey and the East Aegean Islands* 11. Edinburgh Univ. Press, Edinburgh.
- Güner, A., Akyıldırım, B., Alkayış, M.F., Çingay, B., Kanoğlu, S.S., Özkan, A.M., Öztekin, M. ve Tuğ, G.N. (2012). *Türkçe Bitki Adları*. Şu eserde: Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*. Nezahat Gökyiğit Bahçesi ve Flora Araştırmaları Derneği Yayını, İstanbul.
- Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.). (2012). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*. Nezahat Gökyiğit Bahçesi ve Flora Araştırmaları Derneği Yayını, İstanbul.
- Güner A. (ed.). (2014). *Resimli Türkiye Florası*, 1. ANG Vakfı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Yayınları, İstanbul.
- Güner, A., Kandemir, A., Menemen, Y., Yıldırım, H., Aslan, S., Ekşi, G., Güner, I. ve Çimen, A.Ö. (2018). *Resimli Türkiye Florası*, 2. ANG Vakfı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Yayınları, İstanbul.
- Huber-Morath, A. (1978). *Verbascum* L. Şu eserde: Davis, P.H. (ed.). *Flora of Turkey and The East Aegean Islands* 6: 461-603. Edinburgh Univ. Press, Edinburgh.
- Karavelioğulları, F.A., Duran, A., ve Hamzaoğlu, E. (2004). *Verbascum tuna-ekimii* (Scrophulariaceae), a new species from Turkey. *Ann Bot Fenn* 41: 227-231.
- Karavelioğulları, F.A., Vural, M. ve Polat, H. (2006). Two new taxa from central Anatolia, Turkey. *Isr J Plant Sci* 54(2): 105-111.
- Karavelioğulları, F.A. (2008). Türkiye'den *Verbascum* L. cinsinden yeni tür ve hibrit. *Verbascum mecit-vuralii* Karavel. *Verbascum x ersin-yücelii* Karavel. *Biyolojik Çeşitlilik ve Koruma* 8(1): 78-82.
- Karavelioğulları, F.A. ve Aytaç, Z. (2008). Revision of the genus *Verbascum* L. (Group A) in Turkey. *Botany Research Journal* 1(1): 9-32.
- Karavelioğulları, F.A., Uzunhisarcıklı, M.E. ve Çelik, S. (2008). *Verbascum ozturkii* (Scrophulariaceae), a new species from East Anatolia, Turkey. *Pak J Bot* 40(4): 1595-1599.
- Karavelioğulları, F.A. (2009). A new record *Verbascum szovitsianum* Boiss. var. *szovitsianum* Scrophulariaceae from Turkey. *Biyolojik Çeşitlilik ve Koruma* 2(2): 68-70.
- Karavelioğulları, F. A., Ocak, A., Ekici, M. ve Cabi, E. (2009). *Verbascum eskisehrensensis* sp. nov. (Scrophulariaceae) from central Anatolia, Turkey. *Nord J Bot* 27(3): 222-227.

- Karavelioğulları, F.A., Celik, S., Başer, B. ve Fişne, A. (2011). *Verbascum ergin-hamzaoglu* (Scrophulariaceae), a new species from South Anatolia, Turkey. *Turk J Bot* 35(3): 275-283.
- Karavelioğulları, F.A. (2012a). *Verbascum* L. Şu eserde: Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*. Nezahat Gökyiğit Bahçesi ve Flora Araştırmaları Derneği Yayını, İstanbul.
- Karavelioğulları, F.A. (2012b). *Verbascum* L. Şu sitede: <http://www.bizimbitkiler.org.tr>, (erişim tarihi: 30.07.2020).
- Karavelioğulları, F. A., Vural, M., Şahin, B. ve Aslan, S. (2014). İç Anadolu Bölgesi'nden Türkiye yeni bir tür: *Verbascum aydogdui* Scrophulariaceae. *Bağbahçe Bilim Dergisi* 1(3): 63-71.
- Karavelioğulları, F.A., Yüce, E. ve Başer, B. (2014). *Verbascum duzgunbabadagensis* (Scrophulariaceae), a new species from eastern Anatolia, Turkey. *Phytotaxa* 181(1): 47-53.
- Karavelioğulları, F.A. (2015). *Verbascum ibrahim-belenlii* (Scrophulariaceae), a new species from East Anatolia, Turkey. *Phytotaxa* 212(3): 246-248.
- Karavelioğulları, F.A. (2016). *Verbascum ebubekirceylani* (Scrophulariaceae), a newspecies from Turkey. *Biyolojik Çeşitlilik ve Koruma* 9(2): 30-33.
- Kaynak, G., Daşkın, R., Yılmaz, Ö. ve Erdoğan, E. (2006). *Verbascum yurtkuranianum* (Scrophulariaceae), a new species from northwest Anatolia, Turkey. *Ann Bot Fenn* 43: 456-459.
- Menemen, Y., Aytaç, Z. ve Kandemir, A. (2016). Türkçe Bilimsel Bitki Adları Yönergesi. *Bağbahçe Bilim Dergisi* 3(3): 1-3.
- Özhatay, N. ve Kültür, Ş. (2006). Check-list of additional taxa to the Supplement Flora of Turkey III. *Turk J Bot* 30(4): 281-316.
- Özkan, Ş. (2012). *Anadolu Türk folklorunda bitki adlarının veriliş hikâyeleri üzerine bir inceleme*. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Parolly, G. ve Tan, K. (2007). *Verbascum lindae* (Scrophulariaceae), a new species from SW Anatolia, Turkey. *Willdenowia* 37(1): 277-282.
- Parolly, G. ve Eren, Ö. (2008). *Verbascum haraldi-adnani* (Scrophulariaceae), a new chasmophytic species from SW Anatolia, Turkey. *Willdenowia* 38(1): 127-134.
- Plants of the World Online (POWO). (2017): <http://www.plantsoftheworldonline.org>, (erişim tarihi: 30.07.2020).
- Sutory, K. (2001). Two new hybrids of *Verbascum* from Turkey and Spain. *Boccone* 13: 457- 460.
- Sutory, K. (2004). New hybrids of *Verbascum* (Scrophulariaceae) from Turkey. *Turk J Bot*, 28(1-2): 261-262.
- Ulukuş, D., Tugay, O. ve Sağlam, C. (2020). *Verbascum seydisehirense* (Scrophulariaceae), a new species from Konya, Central Turkey. *Phytotaxa* 450(2): 229-236.
- Yılmaz, G. ve Dane, F. (2008). *Verbascum samniticum* Ten. (Scrophulariaceae): A new record for the flora of Turkey. *Turk J Bot* 32: 411-414.
- Yılmaz, G. ve Dane, F. (2012). The genus *Verbascum* L. In European Turkey. *Botanica Serbica* 36: 9-13.